

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U101789

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрипник В'ячеслав Вікторович

2. Skripnik Vyacheslav Viktorovich

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 203

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Садівництво та виноградарство

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-05-2021

Спеціальність за освітою: Плодоовочівництво і виноградарство

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код за ЄДРПОУ: 05431532

Місцезнаходження: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.374.001

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код за ЄДРПОУ: 05431532

Місцезнаходження: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код за ЄДРПОУ: 05431532

Місцезнаходження: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.55

Тема дисертації:

1. Оцінка рівня прояву показників адаптивності і продуктивності груп безнасінних генотипів винограду та виділення перспективних для подальшого селекційного процесу
2. Assessment of the manifestation level of adaptability and productivity of seedless grape genotypes and selection of promising ones for the further breeding process

Реферат:

1. Вперше в Україні сформовано колекцію і проведено комплексне дослідження інтродукованих безнасінних сортів винограду різних за генетичним і еколого-географічним походженням, для поповнення автохтонного сортименту безнасінних сортів відповідно сучасним світовим тенденціям. На основі аналізу дослідного матеріалу, літературних джерел та практичного досвіду, встановлено рівні прояву ознак технологічності та адаптивності інтродукованих сортів безнасінної групи, що відповідають оптимальним параметрам значень моделі безнасінного сорту в умовах Північного Причорномор'я України (урожайність > 12 т/га, товарність >

70 %, клас безнасінності I-II та ін). За допомогою селекційних, фітопатологічних та молекулярно-генетичних методів з колекції сортів виділено джерела та донори господарсько-цінних для подальшого залучення до селекційного процесу сорти – “Кишмиш таїровський”, “Flame seedless”, “Attika”, “Mars”, “Jupiter” та ін. Досліджено рівень прояву та успадкування ряду основних ознак селекційного інтересу у гібридних комбінаціях селекції ННЦ “ІВіВ ім. В. Є. Таїрова” за участі безнасінного батьківського компоненту. Доведено, що чим складніше генетичне та географічне походження сорту, чим більше видів *Vitis* міститься у його генотипі, тим складніше та різноманітніше розщеплення у потомстві F1 за показниками забарвлення ягоди, крупноплідність, крупноягідність, сила росту та ін. Набули подальшого розвитку науково обґрунтовані рекомендації щодо перспективності використання сортів “Кишмиш таїровський”, “Jupiter”, “Sultanina”, “Beogradzka beszemena”, “Flame seedless”, “Кишмиш лучистий”, “Glenora” та “Attika” в селекції на створення високопродуктивних генотипів безнасінного винограду, адаптованого до умов Північного Причорномор’я України. За результатами проведеного гібридологічного аналізу встановлено високий рівень результативності отримання життєздатних сіянців (від 2,5 до 9,5 %), в том числі перспективних безнасінних генотипів (від 0,4 % до 0,8 %) у гібридних комбінацій “Viktoria” x “Jupiter”, “Кобзар” x “Rusensko bez seme” та “Кобзар” x “Кишмиш таїровський”.

2. varieties and obtaining a high-quality product. The scientific novelty of this research lied in the fact that for the first time in Ukraine a comprehensive study of introduced grape varieties that are genetically and geographically distant was performed in order to replenish the local assortment of seedless varieties according to modern world tendencies. Based on the screening of research material, source literature, and practical experience, optimal levels of manifestation of valuable characteristics and adaptability of introduced seedless varieties in the conditions of the Northern Black Sea region were determined (productivity > 12 t/ha, marketability > 70 %, seedlessness class I-II, etc.). For further usage in the breeding process, varieties suitable as donors of valuable traits were selected via breeding, phytopathological, and molecular genetic methods. They are “Kishmish tairovskii”, “Flame seedless”, “Attika”, “Mars”, “Jupiter” and others. A level of manifestation and inheritance of main valuable traits were studied in hybrid combinations bred in the Institute of Viticulture and Winemaking named after V. E. Tairov and their seedless parent varieties. It was proved that the more genetically and geographically complex origin a variety has and the more *Vitis* species are present in its genotype, the more complex and diverse the splitting in the F1 generation will be in the following characteristics: berry color, bunch size, berry size, vigor, etc. Scientifically substantiated recommendations regarding using “Kishmish tairovskii”, “Jupiter”, “Sultanina”, “Beogradzka beszemena”, “Flame seedless”, “Kishmish luchistii”, “Gleanora” and “Attika” in the breeding of highly productive seedless grape cultivars, suitable for the conditions of the Northern Black Sea region, were developed. According to the results of the hybridological analysis, the following hybrid combinations: “Victoria” x “Jupiter”, “Kobzar” x “Rusensko bez seme”, “Kobzar” x “Kishmish tairovskii”, were characterized by a high amount of viable seedlings (from 2.5 to 9.5 %) including promising seedless genotypes (from 0.4 to 0.8 %).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковальова Ірина Анатоліївна
2. Kovalova Iryna A.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москалець Валентин Віталійович
2. Moskalets Valentyn V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каменева Наталія Валеріївна
2. Kameneva Nataliia V.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Штірбу Андрій Васильович

2. Shtirbu Andrii V.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербаков Віктор Якович

2. Scherbacov Viktor

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Клечковський Юрій Едуардович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Клечковський Юрій Едуардович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.